

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 587/2544

นาย วิทยา เกตุน้อย กับพวกโจทก์ นาย สิทธิพร พาวงษ์ กับพวกจำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อนับตั้งแต่ปีที่โจทก์ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินจนถึงปี 2533ซึ่งจำเลยปิดทางพิพาทแล้วยังไม่ถึง 10 ปี ทางพิพาทจึงยังไม่ตกเป็นทางการจำยอมโดยอายุความในส่วนนี้ เดิมที่ดินของโจทก์เป็นของ อ. อยู่คนละฝั่งคลองกับที่ดินของจำเลยที่ 1 ซึ่งจำเลยที่ 1 ซื้อมาจาก ส. บุตรของ ย. อ. ขออนุญาต ย. ทำสะพานข้ามคลองเดินผ่านที่ดินพิพาทออกสู่ถนนสาธารณะทำให้ทุกคนสามารถเดินข้าม สะพานผ่านที่ดินของ ย. การใช้ทางดังกล่าวของโจทก์จึงมิได้ใช้โดยปรักษ์ ไม่เป็นทางการจำยอม แม้โฉนดที่ดินของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวจะไม่มีชื่อ ย. ถือกรรมสิทธิ์ แต่ก็ระบุว่า ย. เป็นบิดาของ ส. เจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เมื่อ ย. อนุญาตให้ใช้ทางเดินทุกคนก็ใช้ทางเดินได้โดยไม่มีเหตุขัดข้อง จึงต้องถือว่าเป็นการที่บิดาของเจ้าของที่ดินอนุญาตแทนโดยชอบโจทก์ทั้งสิบเก้าฟ้องว่า โจทก์ที่ 1 และที่ 5 ใช้ที่ดินของจำเลยที่ 1 เป็นทางเข้าออกสู่ถนนสาธารณะมาเป็นเวลาเกินกว่า 10 ปีแล้ว ส่วน โจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 และโจทก์ที่ 6 ถึงที่ 19 ก็ใช้ที่ดินของจำเลยที่ 1 เป็นทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะ เกินกว่า 10 ปีแล้ว ดังนั้น ที่ดินของจำเลยที่ 1 จึงตกเป็นทางการจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ทั้งสิบเก้า เมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2537 จำเลยทั้งสองได้ร่วมกันสร้างรั้วกำแพงในบริเวณทางการจำยอมทำให้โจทก์ ทั้งสิบเก้าและบริวารได้รับความเสียหายไม่อาจใช้ทางการจำยอมได้ขอให้บังคับจำเลยทั้งสอง ร่วมกันรื้อรั้วกำแพง หากจำเลยทั้งสองไม่ยอมรื้อให้โจทก์ทั้งสิบเก้าดำเนินการรื้อเอง โดยให้จำเลย ทั้งสองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้จำเลยทั้งสองไปดำเนินการจดทะเบียนทางการจำยอมด้านแนวเอ และแนวบีแก่ที่ดินของโจทก์ทั้งสิบเก้า หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการ ให้ถือเอาคำพิพากษาแทน การแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสองจำเลยทั้งสองให้การในทำนองเดียวกันว่า

คำพิพากษา

จำเลยที่ 2 ไม่ใช่เจ้าของที่ดินที่โจทก์ทั้งสิบเก้าอ้างว่าตกเป็นทางการจำยอม โจทก์ทั้งสิบเก้าจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ 2 โจทก์ทั้งสิบเก้าซื้อที่ดินมาไม่ถึง 10 ปี และไม่ได้ใช้ทางพิพาทติดต่อกัน จากเจ้าของเดิมรวมแล้วถึง 10 ปี โจทก์ทั้งสิบเก้าเพิ่งมาใช้ทางพิพาทในปี 2536 เท่านั้น ที่จำเลยที่ 1 ให้โจทก์ทั้งสิบเก้าผ่านทางก็เพราะว่าทางฝ่ายปกครองร้องขอเท่านั้น ดังนั้น ที่ดินของจำเลยที่ 1 จึงไม่ตกเป็นทางการจำยอมโดยอายุความ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ทั้งสิบเก้า อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนโจทก์ทั้งสิบเก้าฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้น ฟังได้ว่า โจทก์ทั้งสิบเก้าและจำเลยที่ 1 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินตามฟ้อง โดยเดิมที่ดินของโจทก์ทั้ง สิบเก้าเป็นที่ดินแปลงใหญ่ผืนเดียวกัน เป็นของนายอัน ศรี แล้วมีการแบ่งแยกโฉนดที่ดินออกเป็น ที่ดินแปลงย่อย โจทก์ทั้งสิบเก้าได้รับโอนกรรมสิทธิ์ต่อมาจำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ทำธุรกิจ บ้านจัดสรรในที่ดินของจำเลยที่ 1 โจทก์ทั้งสิบเก้าใช้ทางพิพาทซึ่งเป็นของจำเลยที่ 1 เป็น ทางเข้าออกสู่ถนนอ่อนนุช - ลาดกระบัง มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งสิบเก้าว่าทาง พิพาทตกเป็นทางการจำยอมโดยอายุความหรือไม่ สำหรับการใช้ทางพิพาทของโจทก์แต่ละคนนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าโจทก์ทั้งสิบเก้ากับพวกได้ทำหนังสือลงวันที่ 3 ธันวาคม 2533 ร้องเรียนต่อ นายอำเภอบางพลีว่าถูกปิดทางเข้าออก ซึ่งแสดงว่าจำเลยทั้งสองปิดกั้นทางเข้าออกในปี 2533

และข้อเท็จจริงยังปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์ทั้งสิบเก้าประกอบกับเอกสารสำเนาโฉนดที่ดินที่โจทก์ทั้งสิบเก้าอ้างส่งศาลว่าโจทก์ที่ 1 ที่ 3 ที่ 4 ที่ 14 และที่ 18 ได้รับโอนกรรมสิทธิ์เมื่อปี 2534 โจทก์ที่ 2 ได้รับโอนกรรมสิทธิ์เมื่อปี 2535 โจทก์ที่ 5 ที่ 7 ถึงที่ 11 ที่ 13 และที่ 19 ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ เมื่อปี 2528 และ 2529 โจทก์ที่ 6 ที่ 12 ที่ 15 ถึงที่ 17 ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ เมื่อปี 2531 และ 2532 เมื่อนับถึงปี 2533 ซึ่งจำเลยทั้งสองปิดทางพิพาทแล้วยังไม่ถึง 10 ปีทางพิพาทจึงยังไม่ตกเป็นทางการจำยอมโดยอายุความในส่วนนี้ที่โจทก์ทั้งสิบเก้าถือว่า ได้ใช้ทางพิพาทต่อจากเจ้าของเดิมเมื่อนับรวมกันแล้วเกิน 10 ปี ทางพิพาทจึงตกเป็นทางการจำยอมนั้น พยานโจทก์ทั้งสิบเก้ามีโจทก์ที่ 5 ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ที่ 6 ถึงที่ 9 นางสาวหยุด โพธิ์ศรีซึ่งเป็นญาติโจทก์ทั้งสิบเก้า และนางสัมฤทธิ์ ศิริ ซึ่งเป็นน้องสาวของโจทก์ที่ 5 ต่างเบิกความทำนองเดียวกันว่า เดิมที่ดินของโจทก์ทั้งสิบเก้าเป็นของนายอื่น ซึ่งเป็นบิดาของโจทก์ที่ 5 อยู่คนละฝั่งคลองกับที่ดินของจำเลยที่ 1 ซึ่งจำเลยที่ 1 ชื้อมาจากนางสุภาณี สุวรรณทัต บุตรของนายเยื่อน นายอันขออนุญาตนายเยื่อนทำสะพานข้ามคลองเดินผ่านที่ดินของนายเยื่อนออกสู่ถนนสาธารณะทำให้ทุกคนสามารถเดินข้ามสะพานผ่านที่ดินของนายเยื่อน เมื่อเป็นดังนี้การใช้ทางดังกล่าวจึงมิได้ใช้โดยปรักษ์ไม่เป็นทางการจำยอม ที่โจทก์ทั้งสิบเก้าถือว่า ผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 1340 คือ นางสุภาณี และนางสุริรา รอดพยาธิ เท่านั้น ไม่มีชื่อนายเยื่อน การที่นายเยื่อนอนุญาตให้นายอันใช้ทางไม่ถือเป็นการยินยอมให้ใช้ทางโดยชอบ การใช้ทางของนายอันจึงเป็นปรักษ์นั้นเห็นว่า ในโฉนดที่ดินดังกล่าวถึงแม้จะไม่มีชื่อนายเยื่อนถือกรรมสิทธิ์แต่ก็ระบุว่านายเยื่อนเป็นบิดาของบุคคลทั้งสองเมื่อนายเยื่อนอนุญาตให้ใช้ทางเดินทุกคนก็ใช้ทางเดินได้โดยไม่มีเหตุขัดข้อง จึงต้องถือว่าเป็นการที่บิดาของเจ้าของที่ดินอนุญาตแทนโดยชอบ ที่ศาลล่างทั้งสองยกฟ้องโจทก์ทั้งสิบเก้ามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ทั้งสิบเก้าฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

วสันต์ ตรีสุวรรณ · ณรงค์ศักดิ์ วิจิตรสาระวงศ์ · จำรูญ แสงภักดี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/587/2544>